

CENTRUL
NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

PR. 15/04.02.16
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD – 2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, nr.198
Tel.: 022 24-36-41

Nr. 06/2-749 din „25” 02 2016

La nr.15 din 04 februarie 2016

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului legii pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova.

Anexă potrivit textului:

- 1) Raportul de expertiză anticorupție - 2 (două) file;
- 2) Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 1 (una) filă.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova (art.67 se completează cu alineatul 2 cu indice 1, cu alineatul 5 cu indice 1, art.126, completarea cu art.126 cu indice 1, completarea cu art.126 cu indice 2)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este deputat în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art.73 din Constituție și art.47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.art.6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27 decembrie 2001.

c. Scopul promovării proiectului. Potrivit autorului, proiectul este elaborat în scopul ameliorării justiției și întăririi cadrului legal al ramurii dreptului penal al Republicii Moldova.

d. Suficiența argumentării. Considerăm că argumentele invocate de autor în nota informativă nu justifică necesitatea promovării proiectului.

Conform art.20 al Legii nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, nota informativă întocmită concomitent cu elaborarea proiectului de act legislativ include:

a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;

b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;

c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză

d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură.

Consemnăm că autorul în linii generale menționează că „propunerile înaintate urmează să contribuie la ameliorarea justiției și întărirea cadrului legal al ramurii dreptului penal al Republicii Moldova”.

Totodată, autorul argumentează „necesitatea schimbărilor în prevederile legislației curente în ceea ce ține de munca neremunerată în folosul comunității” ca fiind bazată pe „schimbările

ulterioare în reglementarea comutării pedepsei privative de libertate, înlocuind-o pe cea din urmă cu munca neremunerată în folosul comunității în cazul amnistierii sau grațierii unor categorii de persoane”. Adică, modificările propuse în prezentul proiect se bazează pe careva modificări încă neefectuate .

Astfel, autorul nu prezintă careva:

- argumente concludente;

- date statistice;

- practica altor țări în domeniu,

care să justifice necesitatea efectuării modificărilor propuse, precum și beneficiul pe care l-ar putea avea societatea, luând în considerare pericolul social pe care-l prezintă deținuții cărora le va fi comutată pedeapsa.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul public național.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului promovează interesele persoanelor condamnate la privațiune de libertate, inclusiv pentru infracțiuni grave, cărora în cazul amnistiei sau grațierii le va putea fi comutată pedeapsa de închisoare cu munca neremunerată în folosul comunității.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Prevederile proiectului nu necesită a fi evaluate prin prisma standardelor anticorupție internaționale.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Potrivit prevederilor Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, după inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul referitor la inițierea elaborării deciziei care trebuie să conțină: argumentarea necesității de a adopta decizia, termenul-limită, locul și modalitatea în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări, datele de contact ale persoanelor responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor (numele și prenumele, numărul de telefon, adresa electronică).

La momentul efectuării expertizei anticorupție proiectul este plasat pe pagina web a Parlamentului.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

La pct.1 din proiect privind completarea art.67 cu alin.(2¹)

„Articolul 67 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul conținut:

„(2¹) În cazul comutării pedepsei privative de libertate în munca neremunerată în folosul comunității ultima poate fi stabilită pe un termen de la 60 la 3650 de ore și este executată de la 2 la 4 ore pe zi în care condamnatul nu este ocupat la locul de muncă de bază, la serviciu sau la studii, și 2 ore - în zilele lucrătoare, în afara orelor de lucru sau a studiilor.”

Potrivit art.19 lit.e) al Legii nr.780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, *terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia.*

În scopul uniformizării terminologiei utilizate în Codul penal (art.67 alin.(2)), precum și pentru excluderea interpretărilor subiective și a unor eventuale discreții din partea responsabililor de executare a deciziilor judiciare, considerăm oportună utilizarea sintagmei „nu este antrenat în activități de bază sau de studii” în schimbul sintagmei „nu este ocupat la locul de muncă de bază, la serviciu sau la studii”.

Recomandarea: Propunem autorului redactarea pct.1 din proiect privind completarea art.67 cu alin.(2¹) în contextul obiecției de mai sus.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizati.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr.977 din 23 august 2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr.62 din 19 aprilie 2013, de către

Vadim Gheorghită
inspector principal, Direcția legislație și expertiză anticorupție
24 februarie 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

de lege pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova (art.67 se completează cu alineatul 2 cu indice 1, cu alineatul 5 cu indice 1, art.126, completarea cu art.126 cu indice 1, completarea cu art.126 cu indice 2)

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	La pct.1 din proiect privind completarea art.67 cu alin.(21) „Articolul 67 se completează cu alineatul (2) cu următorul conținut: „(21) În cazul comutării pedepsei privative de libertate în munca neremunerată în folosul comunității ultima poate fi stabilită pe un termen de la 60 la 3650 de ore și este executată de la 2 la 4 ore pe zi în care condamnatul nu este ocupat la locul de muncă de bază, la serviciu sau la studii, și 2 ore - în zilele lucrătoare, în afara orelor de lucru sau a studiilor.”	Utilizarea termenilor diferiți pentru același fenomen sau invers	Potrivit art.19 lit.e) al Legii nr.780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia. În scopul uniformizării terminologiei utilizate în Codul penal, precum și pentru excluderea interpretărilor subiective și a unor eventuale discreții din partea responsabililor de executare a deciziilor judiciare, considerăm oportună utilizarea sintagmei „nu este antrenat în activități de bază sau de studii” în schimbul sintagmei „nu este ocupat la locul de muncă de bază, la serviciu sau la studii”.	Propunem autorului redactarea pct.1 din proiect privind completarea art.67 cu alin.(21) în contextul obiecției de mai sus.

83